

881 1. Beh. af Lovf. om Till. til L. af 8. Marts 1856 om Tilveiebr. af Midl. t. fri Fattigunderst. 882

vansfæligt at ffjelne mellem de værdige og de uæverdige Trængende. Jeg kan heller ikke være ganske enig med min ærede Sidemand til Venstre (M. P. Hansen), som ikke fandt det passende, at der i Lovforslaget tales om de Fattiges Kasse; thi det kan jo aldrig være nogen Skam at være fattig, naar man ikke selv ved et uordentligt eller usædeligt Levet har været Årsag i, at man er bleven det. Der gjøres altfor liden Forskjel mellem den, der ved Driftsældighed og Dovenftab er bleven fattig, og den, for hvem Borherre har styret det saaledes, at han er kommen til at leve i trange Raar; men ved en bedre Ordning af den frivillige Fattigforsørgelse vil der overalt gives Kommunerne Leilighed til bedre at hjælpe den værdige Trængende, saaledes at han ikke kommer ind under det offentlige Fattigvæsen. Hvorvidt det er rigtigt, at der af Kommunens Kasse ydes Tilskud til den frie Fattigforsørgelse, skal jeg lade staa hen, jeg anser det for Dvrigt for tvivlsomt; men det er Noget, som Flektallet af de Herrer Medlemmer af Amtsrådene maa have fundet rigtigt, eftersom det ikke har kunnet ske, uden at Amtsrådene have givet deres Minde dertil. Nærværende Lovforslag kan paa ingen mulig Maade, ligesaa lidt som Loven af 1856, lægge Hindringer i Veien for Godgjørenheden. De Mennesker, der ville vise Godgjørenhed, og som ikke ville vise den i Fællesskab med alle deres Medborgere, kunne meget godt gjøre det paa egen Haand, fordi denne Lov kommer til Eksistens. Det er saaledes Tilfældet i mange Menigheder, at der, efterhaanden som der bliver mere kirkeligt Liv, opstaa Fraktioner indenfor Følkekirken, og disse Fraktioner — jeg skjøtter ikke om at nævne dem ved Navn, men Enhver, der er kjendt med det kirkelige Liv, veed, at der er saadanne Bestanddele indenfor Følkekirken — virke i fieværelse; disse Menighedsmedlemmer, som have sluttet sig sammen i en skære, underlig Kjerlighed, hjælpe fortrinsvis deres egne Medlemmer; men dette lægger jo nærværende Lovforslag ligesaa lidt som Loven af 1856 den mindste Hindring i Veien for. Det sker nu og vil ogsaa ske i Fremtiden. Et er det at være et kjerligsindet Menneske, og et Andet er det at være en troende Kristne; kjerligsindede Mennesker kunne godt slutte sig sammen og virke til Held og Hjælp for deres Medmennesker uden derfor at være kjerligsindede, eller hvad man forstaa ved at være Troende. Jeg tror, at den ærede Forslagsstiller fortjener Tak, fordi han har bragt denne Sag paa Bane, og jeg antager det

for givet, at naar det maatte lykkes at føre denne Lov igjennem, saa vil den ligesaa vel blive modtaget med Taknemmelighed som Loven af 1856. De enkelte Dele af Lovforslaget, — der er saaledes talt om Legaterne, der omhandles i § 2, og flere andre Enkeltheder — som kunne trænge til Ændringer, ville jo meget let kunne ændres, enten derved, at Lovforslaget komme i et Udvalg, eller derved, at der her i Salen stilles Ændringer til det. Efter det Kjendskab, jeg har til Forholdene, kan jeg ikke Andet end anbefale Lovforslaget til videre Fremme.

J. Andersen: Ja, da den ærede Forslagsstiller har haadt Ordet, siden jeg begjærede det, vil jeg kunne fatte mig meget kort. Hvad jeg vilde have sagt, var væsentlig det, der blev udtalt af ham. Jeg vil kun sige, at jeg ikke kan forstaa den Modstand, som denne Lov har mødt, thi man skulde virkelig tro, at Lovforslaget gif ud paa at forbyde at hjælpe Fattige, naar det ikke skete igjennem de Fattiges Kasse. Jeg kan slet ikke se, at det skulde kunne forhindre en virkelig Godgjørenhed, at der er anvist en Maade, hvorpaa de Bedkommende kunne faae de Midler, de ville skænke bort, forvaltede, naar de ikke selv ville forvalte dem. Jeg kan kun se en Skade, som Loven vil kunne gjøre, og det er den, at de, der altid raabe paa Godgjørenhed og fortælle om den, men aldrig gjøre noget godt selv, ikke vel, naar der kommer en saadan Lov, kunne være besejrede at trække sig tilbage; de maa frem ligesaa vel som andre godgjørende Mennesker. Den Skade kan jeg se, at denne Lov kan komme til at gjøre, thi det er f. Ex. aldeles ikke afgjort, som den ærede 1ste Landstingsmand for Kjøbenhavn (Madvig) mente, at Sognepræsten er mere godgjørende end andre Mennesker; nei, Sognepræsten er ikke altid mere godgjørende, thi han er et Menneske ligesom alle Andre. — Heller ikke kan jeg forstaa den Modstand, der er gjort mod at lægge Legater hen under denne Bestyrelse. Dersom det er Legater, der ere henlagte under Præstens Bestyrelse som Sognepræst, saa vil det aldrig kunne falde noget Menneske ind, at de skulle tages fra ham, men dersom det er Legater, som ere lagte til Præsten som daværende Bestyrer af Fattigvæsenet og ikke i hans Egenftab af Sognepræst, saa høre de jo virkelig slet ikke mere ind under Sognepræsten, naar denne ikke mere har med Fattigvæsenet at gjøre. Ere de, som sagt, henlagte til Præsten, fordi han er Præst, og ikke